

REPUBLIKA HRVATSKA
*Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa*

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA
REPUBLIKA HRVATSKA
COMMISSION FOR THE RESOLUTION OF
CONFLICTS OF INTEREST
REPUBLIC OF CROATIA

Broj: M-323/13

Zagreb, 10. prosinca 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavaka 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **na upit vijećnika Gradskog vijeća Grada Svetog Ivana Zeline**, na 34. sjednici održanoj dana 10. prosinca 2013. godine, daje sljedeće:

OČITOVANJE

- I. Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a, dužnosnicima je zabranjeno članstvo u upravnim tijelima i nadzornim odborima trgovačkih društava. Navedena zabrana je apsolutna obzirom da u odnosu na zabranu članstva dužnosnika u upravnim tijelima i nadzornim odborima trgovačkih društava nisu propisane bilo kakve iznimke.
- II. Posljedice povrede članka 89. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ broj 144/12.), propisane su u članku 90. istog Zakona. Posljedica obnašanja nespojivih dužnosti u smislu Zakona o lokalnim izborima je prestanak mandata po sili zakona.
- III. U slučaju povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a, mandat dužnosniku ne prestaje po sili zakona, već Povjerenstvo pokreće postupak radi utvrđivanja sukoba interesa protiv dužnosnika u kojem dužnosniku može izreći sankciju propisanu u članku 42. stavku 2. ZSSI-..
- IV. Imenovanje članova tijela trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu (temeljnog kapitalu) vrši se sukladno članku 48. stavku 1. podstavku 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13., u daljnjem tekstu: ZLPS) te sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11., 111/12., 144/12. i 68/13. – u daljnjem tekstu ZTD) kao i odredbama temeljnog akta kojim se osniva konkretno trgovačko društvo.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijeli su vijećnici Gradskog vijeća Grada Svetog Ivana Zeline. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-4510-M-323/13, dana 28. studenog 2013. godine, povodom kojeg se vodi predmet broj M-323/13.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. Iako je u ovom predmetu zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnesen od strane osoba koje nisu dužnosnici u smislu ZSSI-a, zahtjev se odnosi na tumačenje odredbi ZSSI-a, stoga i na takav zahtjev Povjerenstvo daje obrazloženo očitovanje u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa i edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa.

Podnositelji u zahtjevu opisuju postupak imenovanja članova nadzornih odbora trgovačkih društava ZELINSKE KOMUNALIJE d.o.o. i ZELINA-PLIN d.o.o., u kojima je članom nadzornog odbora imenovan i Hrvoje Košćec, gradonačelnik Grada Svetog Ivana Zeline. Navedeno imenovanje je potom od strane skupštine navedenih trgovačkih društva proglašeno ništetnim. Slijedom navedenog, podnositelji od Povjerenstva traže mišljenje da li se imenovanjem u nadzorni odbor trgovačkog društva dužnosnik Hrvoje Košćec našao u situaciji sukoba interesa, odnosno da li je opisanim imenovanjima došlo do povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a. Od Povjerenstva se traži tumačenje posljedica povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a, kao i tumačenje posljedica obnašanja nespojivih dužnosti u smislu odredbi Zakona o lokalnim izborima kao i tumačenje primjene mjerodavnog zakona u slučaju kolizije članka 15. stavka 2. ZSSI-a i članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS-a.

Uvidom u podatke sudskog registara Trgovačkog suda u Zagrebu, Povjerenstvo je utvrdilo da je pod MBS 080666455 upisano trgovačko društvo ZELINA-PLIN d.o.o., OIB: 00883067529, te da je pod MBS 080177689 upisano trgovačko društvo ZELINSKE KOMUNALIJE d.o.o., OIB: 55460105464. Uvidom u povijesne izvratke iz sudskog registra za navedena trgovačka društva, Povjerenstvo nije utvrdilo da je Hrvoje Košćec, gradonačelnik Grada Svetog Ivana Zeline, bio upisan kao član nadzornih odbora navedenih trgovačkih društava.

Člankom 3. stavkom 2. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su gradonačelnici, općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu odredbi navedenog zakona, stoga je i Hrvoje Košćec, povodom obnašanja dužnosti gradonačelnika Grada Svetog Ivana Zeline obvezan postupati sukladno odredbama navedenog Zakona.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova, niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim

subjektima. Stavkom 2. istog članka propisane su određene iznimke u odnosu na članstvo dužnosnika u upravnim vijećima ustanova i nadzornim odborima izvanproračunskih fondova, no zabrana članstva dužnosnika u upravnim tijelima i nadzornim odborima trgovačkih društava propisana je beziznimno, i neovisno od vlasničke strukture trgovačkog društva ili bilo koje druge okolnosti vezane uz konkretno trgovačko društvo.

Člankom 89. stavkom 2. Zakona o lokalnim izborima propisane su nespojive dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika za vrijeme obnašanja dužnosti. U članku 90. istog zakona propisane su pravne posljedice obnašanja nespojivih dužnosti.

Povjerenstvo tumači razliku u pravnim posljedicama povrede odredbi o nespojivim dužnostima iz Zakona o lokalnim izborima i povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a. Naime, pravna posljedica obnašanja nespojivih dužnosti u smislu Zakona o lokalnim izborima je prestanak mandata dužnosnika po sili zakona. S druge strane, zbog povrede članka 14. stavka 1. ZSSI-a mandat dužnosniku ne prestaje po sili zakona, već zbog ove povrede Povjerenstvo pokreće postupak radi utvrđivanja sukoba interesa protiv dužnosnika u kojem dužnosniku može izreći sankcije propisane u članku 42. stavku 1. ZSSI-a.

Nadalje, mjerodavno pravo koje propisuje ovlast imenovanja predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u tijela pravnih osoba koje je osnovala jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili u kojima ta jedinica ima udjele u vlasništvu (temeljnem kapitalu) je članak 48. stavak 1. podstavak 6. ZLPS-a. Navedenom odredbom propisano je da gradonačelnik imenuje i razrješuje predstavnike grada, kao jedinice lokalne samouprave, u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. točke 5. istog Zakona (javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za grad, koje je osnovalo gradsko vijeće), osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Navedenu odredbu, koja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu daje ovlast izravnog imenovanja predstavnika jedinice lokalne odnosno regionalne (područne) samouprave u određena tijela pravnih osoba, kada je riječ o tijelima trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu (temeljnem kapitalu), Povjerenstvo tumači na način da općinski načelnik, gradonačelnik i župan u skupštinu trgovačkog društva imenuje predstavnika koji u toj skupštini predstavlja i zastupa glasove jedinice lokalne odnosno (regionalne) samouprave, i to u onom broju glasova koji proizlazi iz veličine udjela te jedinice u vlasništvu (temeljnem kapitalu) trgovačkog društva.

Odredbe ZLPS-a, ZSSI-a niti drugih Zakona, ne priječe općinskom načelniku, gradonačelniku i županu da u skupštinu trgovačkog društva imenuje i samog sebe kao predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koja u tom trgovačkom društvu ima ujele u vlasništvu.

Imenovanja članova drugih tijela u trgovačkom društvu, odnosno imenovanja članova uprave i nadzornog odbora, vrše se sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11., 111/12., 144/12. i 68/13. – u daljnjem tekstu ZTD) i odredbama temeljnog akta kojim se osniva konkretno trgovačko društvo.

Obzirom da na temelju članka 48. stavak 1. podstavak 6. ZLPS-a općinski načelnik, gradonačelnik i župan imaju ovlast izravnog imenovanja, kada je riječ o trgovačkim društvima, ovi dužnosnici, u svojstvu predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u skupštini trgovačkog društva, na temelju onog broja glasova s kojima raspolažu, imaju ovlast imenovanja članova drugih tijela odnosno članova nadzornog odbora.

Člankom 15. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da članove upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima dionice ili udjele u vlasništvu (kapitalu društva) **predlaže** glavnoj skupštini, odnosno skupštini društva predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave.

Obzirom da na temelju članka 15. stavak 2. ZSI-a, predstavničko tijelo ima ovlast **predlaganja** članova upravnih tijela i nadzornih odbora, no ujedno ne propisuje obvezu skupštine trgovačkog društva da taj prijedlog uvaži, te da na temelju članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS-a općinski načelnici, gradonačelnici i župani imaju ovlast **imenovanja** predstavnika u tijela trgovačkih društava, u praksi kolizija navedenih odredbi postoji samo u slučaju neslaganja izbora članova nadzornog odbora kojeg je izvršio imenovani predstavnik u skupštini trgovačkog društva, sa prijedlogom članova nadzornog odbora kojeg je skupštini trgovačkog društva podnijelo predstavničko tijelo.

Polazeći od toga da na temelju članka 15. stavka 2. ZSSI-a, prijedlog predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, za skupštinu trgovačkog društva nije obvezujući, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao predstavnik ili druga osoba koju su oni imenovali kao predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u skupštini trgovačkog društva, izvršit će izbor članova drugih tijela trgovačkog društva, odnosno članove nadzornog odbora, neovisno o prijedlogu predstavničkog tijela.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo očitovanje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Očitovanje će se dostaviti podnositeljima zahtjeva putem pošte te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

PREDSJEDNICAPOVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.